

DECIZIE

14 septembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecător
judecători

Tatiana Vieru
Valentina Clevadî, Oleg Sternioală

examinînd recursul declarat de către Departamentul trupelor de carabinieri,
în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Roșca Alexandr împotriva
Departamentului trupelor de carabinieri cu privire încasarea pagubei morale și materiale,
împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 22 iunie 2016, prin care a fost restituită
cererea de apel declarată de către Departamentul trupelor de carabinieri,
c o n s t a ț ă

La 11 septembrie 2015, Roșca Alexandr a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Departamentului trupelor de carabinieri cu privire la încasarea sumei ce a fost
reținută ilegal de către pîrît în mărime de 1650,84 lei, suma de 12141,08 lei dobîndă de
întîrziere, suma de 2039,94 lei cu titlu de indexare a sumelor și a sumei de 1650,84 lei
prejudiciu moral.

Prin hotărîrea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 13 noiembrie 2015, a fost admisă
parțial acțiunea.

S-a încasat din contul Departamentului trupelor de carabinieri în contul lui Roșca
Alexandr suma de 1650,84 lei cu titlu de impozit pe venitul reținut. În rest acțiunea a fost
respinsă, ca neîntemeiată (f.d.45, 52-60).

La 24 decembrie 2015, Departamentul trupelor de carabinieri a declarat apel, împotriva
hotărîrii primei instanțe (f.d.49-51).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 22 iunie 2016, a fost restituit apelul declarat
de către Departamentul trupelor de carabinieri, ca fiind depus în afara termenului (f.d. 85-
90).

La 04 iulie 2016, Departamentul trupelor de carabinieri a declarat recurs împotriva
încheierii Curții de Apel Chișinău din 22 iunie 2016, solicitînd admiterea recursului, casarea
încheierii contestate cu soluționarea problemei în fond.

În conformitate cu art. 425 CPC termenul de declarare a recursului împotriva încheierii
este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Prin prisma normei citate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că recursul declarat la 04 iulie 2016, este depus în termen.

În motivarea cererii de recurs, Departamentul trupelor de carabinieri a invocat că instanța de apel la emiterea încheierii recurate, eronat a aplicat normele de drept procedural.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel din 22 iunie 2016, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră încheierea Curții de Apel Chișinău emisă la 22 iunie 2016 prin care a fost restituit apelul declarat de către Departamentul trupelor de carabinieri, ca fiind depus în afara termenului de procedură, întemeiată și legală, bazată pe aprecierea justă a circumstanțelor de fapt și aplicarea corectă a normelor de drept procedurale din următoarele considerente.

După cum rezultă din materialele pricinii, la 13 noiembrie 2015 prima instanță a pronunțat dispozitivul hotărârii (f.d. 45).

La 16 noiembrie 2016, prima instanță a expediat în adresa Departamentului trupelor de carabinieri copia dispozitivului hotărârii (f.d. 46).

În conformitate cu art. 362 alin. (1) și (3) Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

În conformitate cu art. 110 CPC, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Prin prisma normelor de drept citate, Departamentul trupelor de carabinieri cu încălcarea termenului de procedură, la 24 decembrie 2015, a declarat apel (f.d. 49).

Argumentul recurentului că apelul a fost depus în termen deoarece dispozitivul hotărârii primei instanțe a fost recepționat de către Departamentul trupelor de carabinieri, la 15 decembrie 2015, nu poate fi reținut ca unul întemeiat.

Cu referire la argumentul dat e de menționat că legislatorul expres a prevăzut că termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii și nu de la data comunicării actului judecătoresc.

Astfel, termenul de declarare a apelului împotriva hotărârii primei instanțe, a expirat la 14 decembrie 2015.

Mai mult decât este de reținut că conform procesului-verbal al ședinței de judecată din 09 noiembrie 2015 se constată că reprezentantul Departamentului trupelor de carabinieri

Leahu Alexandru a fost prezent în ședința de judecată și a cunoscut despre faptul că ședința enunțată a fost amînată pentru 13 noiembrie 2015 ora 14:30 pentru pronunțarea hotărîrii (f.d. 43-44).

Potrivit procesului-verbal din 13 noiembrie 2015, reprezentantul Departamentului trupelor de carabinieri Leahu Alexandru nu s-a prezentat în ședința de judecată și nici nu a comunicat instanței motivele neprezentării. Astfel instanța de judecată a pronunțat dispozitivul hotărîrii, dispunînd și expedierea acestuia participanților la proces.

Recurentul cunoscînd despre faptul că dispozitivul hotărîrii urmează a fi pronunțat la 13 noiembrie 2015 și că nu a fost prezent la pronunțarea acestuia, urma să se intereseze de soarta dosarului, avînd posibilitatea reală de a se prezenta în instanța de judecată pentru a face cunoștință cu materialele pricinii și să se conformeze art. 362 alin. (1) și (3) Codul de procedură civilă.

Conform art. 56 alin. (3) Codul de procedură civilă, participanții la proces sînt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

Articolul 61 alin. (1) Codul de procedură civilă expres prevede că părțile sînt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă a reiterat că ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protejarea drepturilor sale de acces la instanță (a se vedea cauza Van Harn vs. Germania, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007).

Ținînd cont de împrejurările menționate în coraport cu normele enumerate se conchide că apelantul – Departamentul trupelor de carabinieri a încălcat termenul de 30 zile, consacrat în art. 362 alin. (1) Cod de procedură civilă.

Colegiul relevă, de asemenea, că o astfel de soluție este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul articolului 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, avînd în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea recursului ar împiedica rămînerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a deciziei judecătorești emise în instanța de apel și ar leza, în acest mod, principiul securității raporturilor juridice. Așa fiind, cu ocazia examinării cauzei Ponomaryov v. Ucraina (hotărîre din 3 aprilie 2008), Curtea Europeană a notat că, deși în speță nu era vorba despre desființarea unei hotărîri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces după un interval considerabil de timp prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși, reînnoirea acestui termen după o perioadă îndelungată și pentru motive neconvingătoare, reprezintă o decizie care ar putea înfrînge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

Curtea reiterează că dreptul la judecarea într-un mod echitabil de către o instanță, după cum este garantat de art. 6 § 1 al Convenției, trebuie interpretat în lumina Preambulului Convenției, care, în partea sa relevantă, declară preeminența dreptului o parte a moștenirii

comune a statelor contractante. Unul din aspectele fundamentale ale preeminenței dreptului este principiul securității raporturilor juridice, care cere, printre altele, ca atunci când instanțele judecătorești dau o apreciere finală unei chestiuni, constatarea lor să nu mai poată fi pusă în discuție. Curtea a observat că o situație similară a fost deja examinată în cauza Popov vs. Moldova din 06 decembrie 2005, în care a constatat că, prin neprezentarea motivelor pentru repunerea în termenul de prescripție pentru efectuarea unui act procedural, instanțele naționale au încălcat dreptul la un proces echitabil. În această cauză Curtea a notat că termenul de declarare a recursului a expirat, cu 47 de zile după expirarea termenului prevăzut de lege pentru depunerea lui (Melnic vs. Moldova, nr. 6923/03, 14 noiembrie 2006).

Din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 22 iunie 2016.

În conformitate cu art., 427 alin. (1) lit. a) și art. 428 alin. (1) CPC, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se respinge recursul depus de Departamentul trupelor de carabinieri.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 22 iunie 2016 în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Roșca Alexandr împotriva Departamentului trupelor de carabinieri cu privire încasarea pagubei morale și materiale.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele, judecătorul

Tatiana Vieru

Judecători

Valentina Clevadî

Oleg Sternioală